

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/6/4/23

Katowice, 8 września 2023 r.

Pan
Grzegorz Czapla
Wójt Gminy
Ożarówice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 8 maja 2023 r. do 16 czerwca 2023 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Ożarówice** za okres od 1 stycznia 2019 r. do 16 czerwca 2023 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 lipca 2023 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

W zakresie zamówień publicznych:

- W 2020 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Przebudowa ul. Kopernika w Tąpkowicach”, o wartości szacunkowej 2.394.318,00 zł, w którym zamawiający nie zachował spójności pomiędzy ogłoszeniem o zamówieniu i specyfikacją istotnych warunków zamówienia a stanowiącym załącznik do SIWZ wzorem oświadczenia dotyczącego przesłanek wykluczenia z postępowania, składanego na podstawie art. 25a ust. 1 ustawy z dnia 25 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Powyższe było niezgodne z art. 36 ust. 1 pkt 5a, art. 41 pkt 7a, art. 25 ust. 1 pkt 3, art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.).

Zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w SIWZ stwierdził, że nie będzie weryfikował wykonawców pod względem fakultatywnych przesłanek wykluczenia z postępowania. Jednocześnie, zgodnie z opracowanym przez siebie wzorem oświadczenia w tym przedmiocie (na takim samym druku lub w innej formie ale o takiej samej treści), zamawiający wymagał, aby wykonawcy oświadczyli m.in. czy zachodzą wobec nich przesłanki wykluczenia określone w art. 24 ust. 5 ustawy - Prawo zamówień publicznych (fakultatywne przesłanki wykluczenia), a w przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej zamawiający wymagał informacji o podjętych środkach naprawczych, o których mowa w art. 24 ust. 8 ustawy - Prawo zamówień publicznych.

Faktycznie w powyższym postępowaniu wszyscy wykonawcy (w liczbie trzech) złożyli oświadczenie, czy zachodzą wobec nich przesłanki wykluczenia z art. 24 ust. 5 ustawy - Prawo zamówień publicznych, poprzez dokonanie wykreśleń w miejscach do wypełnienia oraz wpisania formuły: „nie dotyczy” (dwóch wykonawców), zamieszczenie daty i podpisanie oświadczenia.

Opracowanie dokumentacji postępowania należało do pracowników Referatu Zamówień Publicznych i Inwestycji.

- W 2021 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki pn. „Budowa infrastruktury technicznej na terenie Gminy Ożarówce”, o wartości szacunkowej 623.358,54 zł, w którym zamawiający zaniechał wezwania wykonawcy do złożenia lub uzupełnienia podmiotowych środków dowodowych w postaci „wykazu robót budowlanych”.
Powyższym naruszono przepisy art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.) w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz.U. z 2020, poz. 2415).

Zamawiający weryfikował warunek udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej w oparciu o „wykaz robót budowlanych”, który nie zawierał daty wykonania robót budowlanych oraz podmiotu, na rzecz którego roboty były wykonane a także, jak wynika z wyjaśnień na podstawie danych z referencji, tj. dowodów, które służą wyłącznie potwierdzeniu, że referencyjne roboty budowlane wykonane zostały należycie.

Według protokołu postępowania czynności związane z prowadzeniem postępowania prowadzili pracownicy Referatu Zamówień Publicznych i Inwestycji. Protokół z postępowania zatwierdzony został przez p. Grzegorza Czapłę – Wójta Gminy w dniu 8 grudnia 2021 r.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ożarówce dokonującymi czynności związanych z przygotowaniem postępowania o zamówienie publiczne w zakresie:

- jednoznacznego określania fakultatywnych przesłanek wykluczenia z postępowania, zgodnie z art. 109 ust. 2 w związku z art. 16 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1710 z późn. zm.),
 - wzywania do złożenia lub uzupełnienia podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie określonych przez zamawiającego warunków udziału w postępowaniu, zgodnie z art. 128 ust. 1 ww. ustawy,
- mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- W latach 2019 - 2023 (do dnia kontroli) nie zaliczono do tytułów dłużnych, a tym samym nie wykazano jako długu w Wieloletnich Prognozach Finansowych Gminy Ożarówce oraz w kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, zobowiązań wynikających z zawartych przez jednostkę organizacyjną Gminy Ożarówce – Zakład

Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach (dalej ZGM w Ożarowicach) umów leasingu środków trwałych.

Naruszono tym przepisy art. 226 ust. 1 pkt 6, art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) w związku z § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. Nr 298, poz. 1767), wzorem wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 92 z późn. zm.), a także przepisy § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), a następnie rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło zawartych przez Kierownika Zakładu Gospodarki Komunalnej umów:

- Nr K08317 z dnia 22 stycznia 2019 r. leasingu Koparko-ładowarki HCB 3Cx Turbo 74KMAEC, rok produkcji 2018 o wartości 367.770,00 zł brutto (zawartej na okres – pierwotnie do 31 grudnia 2021 r., a ostatecznie w związku z zawiadomieniem z dnia 1 lutego 2019 r. do 13 stycznia 2022 r.),
- z dnia 24 listopada 2022 r. (brak nr) leasingu Samochodu OPEL MOVANO CDTI Euro 6 L3H2, rok produkcji 2022 o wartości 186.773,69 zł brutto (zawartej na okres do 15 października 2025 r.).

Informacje o ww. zobowiązaniach ZGK w Ożarowicach zostały zawarte w załączniku Nr 3 („Sprawozdanie opisowe z działalności Samorządowego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach (...)”) do przyjętych zarządzeniami Wójta Gminy Ożarowice rocznych sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Ożarowice za lata 2019 - 2022.

Ponadto, ww. zobowiązania nie zostały ujęte w załącznikach nr 2 (wykaz przedsięwzięć) załączonych do uchwał Rady Gminy Ożarowice w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ożarowice: Nr III.34.2018 z dnia 19 grudnia 2018 r., Nr XIII.196.2019 z dnia 19 grudnia 2019 r., Nr XXI.372.2020 z dnia 17 grudnia 2020 r., Nr XXX.536.2021 z dnia 21 grudnia 2021 r., Nr XL.748.2022 z dnia 15 grudnia 2022 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami, Dyrektor ZGK w Ożarowicach zawierając ww. umowy działań na podstawie upoważnienia do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki.

Upoważnienia w tym zakresie zostały przekazane Dyrektorowi ZGM przez Wójta Gminy Ożarowice zarządzeniami: Nr WG.0050.33.2019 z dnia 2 stycznia 2019 r. (zgodnie z uprawnieniem zawartym w §3 ww. uchwały Nr III.34.2018 Rady Gminy Ożarowice z dnia 19 grudnia 2018 r.), Nr WG.0050.756.2022 z dnia 2 stycznia 2022 r. (zgodnie z uprawnieniem zawartym w §2 ust. 4 ww. uchwały Nr XXX.536.2021 z dnia 21 grudnia 2021 r.).

Należy zauważyć, że ww. umowy leasingu nie należały do kategorii umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych była niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki.

Kwoty zobowiązań z tytułu ww. umów wynosiły:

- na dzień 31 marca 2019 r.	- 258.101,48 zł,	- na dzień 30 czerwca 2019 r.	- 235.327,82 zł,
- na dzień 30 września 2019 r.	- 212.554,16 zł,	- na dzień 31 grudnia 2019 r.	- 189.780,50 zł,
- na dzień 31 marca 2020 r.	- 167.006,84 zł,	- na dzień 30 czerwca 2020 r.	- 144.233,18 zł,

- na dzień 30 września 2020 r. - 121.459,52 zł,
- na dzień 31 marca 2021 r. - 75.912,20 zł,
- na dzień 30 września 2021 r. - 30.364,88 zł,
- na dzień 31 grudnia 2022 r. - 143.590,50 zł,
- na dzień 31 grudnia 2020 r. - 98.685,86 zł,
- na dzień 30 czerwca 2021 r. - 53.138,54 zł,
- na dzień 31 grudnia 2021 r. - 7.591,22 zł,
- na dzień 31 marca 2023 r. - 130.920,75 zł.

Sprawozdania Rb-Z Gminy Ożarówce za I-IV kw. 2019 r., I- II kw. i IV kw. 2020 r., IV kw. 2022 r. i I kw. 2023 r. podpisali: p. Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarówce i p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówce, za III kw. 2020 r. – p. Ewa Paks – Sekretarz Gminy Ożarówce i p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówce, za I kw. 2021 r. (korekta nr 1): p. Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarówce i Inspektor Referatu Podatków i Finansów, za II kw. 2021 r. (korekta nr 1): p. – p. Ewa Paks – Sekretarz Gminy Ożarówce i były Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówce, za III kw. 2021 r. (korekta nr 1) i IV kw. 2021 r.: Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarówce i były Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówce.

Zadania w zakresie przygotowywania danych do wieloletniej prognozy finansowej oraz sporządzania zbiorczych sprawozdań z operacji finansowych oraz przyjmowania i sprawdzania prawidłowości składanych przez ZGK w Ożarówicach sprawozdań należały do pracowników Referatu Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówce.

Stosownie do art. 53 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych, odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej Gminy Ożarówce ponosi Wójt Gminy

W myśl art. 69 ust. 1 pkt 2 tej ustawy do obowiązków Wójta Gminy należy również zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Wniosek nr 2

Uwzględnić w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Ożarówce dane o długu z tytułu umowy leasingu z dnia 24 listopada 2022 r. oraz zapewnić ujmowanie w tej prognozie danych z umów, których treść ekonomiczna wskazuje, że są to umowy leasingu zawarte z finansującym, w którym ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy, tj. umów zaliczanych do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego, stosownie do § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 58), mając na uwadze postanowienia załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 83) oraz art. 226 ust. 1 pkt 6 oraz ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Zapewnić ujęcie w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sporządzonym za I i II kwartał 2023 r. zobowiązania finansowe wynikające z umowy leasingu z dnia 24 listopada 2022 r., mając na uwadze § 2 ust. 1 pkt 2 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 652) oraz § 10 ust. 5 ww. rozporządzenia.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Finansów w zakresie:

- przygotowania danych o tytułach dłużnych do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ożarówice, mając na uwadze art. 72 ust. 1a, art. 226 ust. 1 pkt 6 i art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.), a także wzór wieloletniej prognozy finansowej stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 83),
- wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań z tytułu umów, których treść ekonomiczna wskazuje, iż są to umowy leasingu, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 58) oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 652), a także § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad Dyrektorem Zakładu Gospodarki Komunalnej w Ożarówicach w zakresie zaciągania zobowiązań wieloletnich, zgodnie z udzielonymi upoważnieniami, mając na uwadze art. 228 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 228 ust. 2 oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

- *W latach 2020 - 2023 wydatki budżetowe z tytułu prowizji bankowych, wynikające z zawartych umów dotyczących emisji obligacji komunalnych zaklasyfikowano w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy Gmin (...)”, § 4300 „Zakup usług pozostałych”, zamiast w dziale 757 „Obsługa długu publicznego”, rozdziale 75702 „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego - kredyty i pożyczki”, § 8090 „Koszty emisji samorządowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje”.*

Powyższym naruszono art. 39 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, wydatki publiczne klasyfikuje się według działów i rozdziałów – określających rodzaj działalności (...). Szczegółowa klasyfikacja w przedmiotowym zakresie została określona w wydanym w wykonaniu ww. ustawy rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.).

Zauważyć należy, że zastosowana klasyfikacja sytuowała przedmiotowe wydatki poza grupą wydatków na obsługę długu a zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej: dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia.

Wydatki z tytułu powyższych prowizji zostały poniesione:

- w 2020 r. w kwocie ogółem 42.610,00 zł,
- w 2021 r. w kwocie ogółem 9.840,00 zł,
- w 2022 r. w kwocie ogółem 2.460,00 zł,
- w 2023 r. w kwocie ogółem 2.460,00 zł.

Ww. wydatki zostały zadekretowane przez p. Justynę Gubała-Skórkę – Skarbnika Gminy Ożarówice oraz byłego Zastępcę Skarbnika Gminy Ożarówice. Wydatki zatwierdził p. Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 6

Zapewnić stosowanie właściwej klasyfikacji budżetowej do wydatków z tytułu prowizji wynikających z zawartych umów dotyczących emisji obligacji komunalnych, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1513 z późn. zm.).

W zakresie realizacji planu finansowego:

- W latach 2020 - 2022 w Urzędzie Gminy Ożarówice dokonywano wydatków, które nie miały pokrycia w planie finansowym jednostki. Naruszono tym przepisy art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 w związku z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.). Przekroczenia planu wydatków stwierdzono w zakresie wydatków o łącznej wartości 182.405,39 zł. Kwoty przekroczenia planu dotyczyły poniesionych wydatków w następujących działach, rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej:

- w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75075 „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”, § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”:

- na kwotę 1.608,07 zł wg stanu na dzień 23 listopada 2020 r.
- na kwotę 6.107,32 zł wg stanu na dzień 24 listopada 2020 r.

Wstępnej kontroli wydatków dokonała p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówice.

Zarządzeniem Nr WG.0050.489.2020 Wójta Gminy Ożarówice z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia zmian w planie wykonawczym jednostek budżetowych na 2020 r., zwiększono plan wydatków w ramach ww. podziałki o kwotę 30.000,00 zł.

- w dziale 801 „Oświata i wychowanie”, rozdziale 80104 „Przedszkola”, §2540 „Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki” - na kwotę 29.070,20 zł wg stanu na dzień 9 grudnia 2021 r.

- w dziale 801 „Oświata i wychowanie”, rozdziale 80150 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych”, § 2540 „Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki” - na kwotę 10.386,24 zł wg stanu na dzień 9 grudnia 2021 r.

Wstępnej kontroli ww. wydatków dokonał Inspektor ds. księgowości budżetowej Referatu Podatków i Finansów.

Zarządzeniem Nr WG.0050.743.2021 Wójta Gminy Ożarówice z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian w planie wykonawczym jednostek budżetowych na 2021 r., zwiększono plan wydatków w ramach ww. podziałek odpowiednio o kwoty: 30.000,00 zł, 10.500,00 zł.

– w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” § 4300 „Zakup usług pozostałych” - na kwotę 125.067,93 zł wg stanu na dzień 15 grudnia 2021 r.

Wstępnej kontroli ww. wydatków dokonała była Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówice.

Uchwałą Rady Gminy Nr XXX.534.2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. a następnie zarządzeniem Nr WG.0050.774.2021 Wójta Gminy Ożarówice z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian w planie wykonawczym jednostek budżetowych na 2021 r., zwiększono plan wydatków w ramach ww. podziałki o kwotę 150.000,00 zł.

– w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70095 „Pozostała działalność”, § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych” - na kwotę 7.222,63 zł wg stanu na dzień 25 kwietnia 2022 r.

Wstępnej kontroli ww. wydatku dokonała była Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówice.

Zwiększenie planu wydatków w ww. podziałce o kwotę 10.000,00 zł, nastąpiło zarządzeniem Nr WG.0050.848.2022 Wójta Gminy Ożarówice z dnia 28 kwietnia 2022 r.

– w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75011 „Urzędy wojewódzkie”, § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia” - na kwotę 2.943,00 zł wg stanu na dzień 17 marca 2022 r.

Wstępnej kontroli ww. wydatku dokonał były Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówice.

Zwiększenie planu wydatków w ww. podziałce o kwotę 6.900,00 zł, nastąpiło zarządzeniem Nr WG.0050.826.2022 Wójta Gminy Ożarówice z dnia 31 marca 2022 r.

Ww. wydatki do zapłaty zatwierdził p. Grzegorz Czapla - Wójt Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 7

Zapewnić dokonywanie wydatków w granicach obowiązującego planu finansowego Urzędu Gminy Ożarówice, zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

– W latach 2020 - 2023 (do dnia 31 marca 2023 r.) w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Ożarówice, na kontach zespołu 2 nieprawidłowo ujmowano rozliczenia z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią w Katowicach (dalej GZM) z tytułu organizowania publicznego transportu pasażerskiego na obszarze Gminy Ożarówice, poprzez ujmowanie przypisu zobowiązań wobec Metropolii w terminie ich płatności w wysokości miesięcznej wpłaty.

Powyższe było niezgodne z zasadami ewidencjonowania zdarzeń na kontach zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia” zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.) oraz w Zakładowym Planie Kont Urzędu Gminy wprowadzonym zarządzeniem wewnętrznym Wójta Gminy Ożarówice Nr WG.0050.245.2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. (ze zm.) w sprawie stosowanych zasad (polityki) rachunkowości.

Ewidencja księgowa w powyższym zakresie była prowadzona na koncie analitycznym 201.2.850044 w zakresie części składki zmiennej bieżącej i majątkowej pod datą zapłaty przelewem miesięcznej

transzy składki, na podstawie dyspozycji wypłaty sporządzanych przez referaty merytoryczne i przekazanych do Referatu Podatków i Finansów.

Nie dokonywano natomiast przypisu zobowiązań w pełnych kwotach, wynikających z uchwał GZM w sprawie podania do wiadomości informacji o wysokości składek rocznych na rok: 2020, 2021, 2022 i 2023 wnoszonych przez gminy członkowskie. Wysokość tych kwot dla Gminy Ożarówice wynosiła:

- na 2020 r. - 1.835.139,00 zł, w tym część bieżąca w wysokości 1.833.248,00 zł oraz część majątkowa w wysokości 1.891,00 zł,
- na 2021 r. - 1.788.860,00 zł, w tym część bieżąca w wysokości 1.787.525,00 zł oraz część majątkowa w wysokości 1.335,00 zł,
- na 2022 r. - 1.949.223,00 zł, w tym część bieżąca 1.946.841,00 zł oraz część majątkowa w kwocie 2.382,00 zł,
- na 2023 r. - 2.232.731,00 zł, w tym część bieżąca 2.231.371,00 zł oraz część majątkowa w kwocie 1.360,00 zł.

Ponadto, Gmina Ożarówice w ww. okresie była zobowiązana do przekazywania na rzecz GZM w miesięcznych ratach składek stałych, których roczna wysokość wynosiła:

- na 2020 r. - 108.889,00 zł,
- na 2021 r. - 117.693,00 zł,
- na 2022 r. - 106.320,00 zł (kwota ta została zmniejszona do kwoty 40.763 zł uchwałą Nr 132/2022 Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 17 maja 2022 r.),
- na 2023 – 52.042,00 zł.

W rezultacie powyższego, w kolumnie 8 „Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego” w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonych za okresy kończące kwartał w latach 2020 - 2023 (do 31 marca) wg stanu na dzień 31 marca, 30 czerwca oraz 30 września:

- w dziale 600 „Transport i łączność”, w rozdziale 60004 „Lokalny transport zbiorowy”, w § 2900 „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących” oraz w § 6650 „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych”,
- w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75095 „Pozostała działalność”, §2900 „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących”,

nie zostały wykazane niewymagalne zobowiązania Gminy Ożarówice, przypadające do spłaty w następnych okresach sprawozdawczych danego roku.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej oraz sporządzania sprawozdawczości budżetowej w zakresie wydatków należały do Referatu Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówice oraz były Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ożarówice w zakresie prawidłowego ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy zobowiązań Gminy z tytułu wpłat za organizowanie przez GZM publicznego transportu pasażerskiego na terenie Gminy Ożarówice, stosownie do zasad funkcjonowania kont zespołu „2” określonych w załączniku

Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz w Zakładowym Planie Kont dla jednostki budżetowej Urząd Gminy, stanowiącym załącznik Nr 2 do zarządzenia wewnętrznego Wójta Gminy Ożarówice Nr WG.0050.245.2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. (ze zm.) w sprawie stosowanych zasad (polityki) rachunkowości, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

- *Do dnia kontroli zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Ożarówice zobowiązania z tytułu zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 266.714,00 zł. Powyższym naruszono przepisy art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 6 ust. 1, art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).*

W 2021 r. Gmina Ożarówice otrzymała pomoc finansową w formie dotacji celowej w kwocie nie wyższej niż 285.714,00 zł na realizację Projektu pn. „Budowa infrastruktury technicznej na terenie Gminy Ożarówice” od Gómośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w Katowicach. Zadanie miało być realizowane zgodnie z wnioskiem o udzielenie pomocy finansowej oraz według harmonogramu rzeczowo-finansowego załączonego do umowy. Zmiany w listach projektów mogły być zgłoszone do GZM do 30 listopada 2021 r.

Dotacja w pełnej kwocie 285.714,00 zł została przekazana Gminie Ożarówice dnia 15 grudnia 2021 r. Ostateczny termin wykorzystania przyznanej dotacji określono na 31 grudnia 2021 r. Kwota dotacji niewykorzystanej w tym terminie podlegała zwrotowi na rachunek bankowy GZM do dnia 15 stycznia 2022 r.

Pismem z dnia 31 grudnia 2021 r. Wójt Gminy Ożarówice zwrócił się do GZM o akceptację dokonanej korekty zakresu rzeczowego zadania, a następnie pismem z dnia 10 stycznia 2022 r. przekazał do GZM sprawozdanie końcowe z realizacji przedmiotowego projektu na kwotę ogółem 373.920,00 zł brutto.

W piśmie z dnia 19 stycznia 2022 r. GZM poinformował o braku akceptacji dla dokonanych zmian zakresu rzeczowego zadania, które zostały złożone po terminie, wezwał do złożenia korekty sprawozdania końcowego oraz do zwrotu kwoty 266.714,00 zł wraz z odsetkami dotyczącej niezrealizowanej części zadania. Następnie wszczął postępowanie w sprawie zwrotu do budżetu GZM dotacji pobranej w nadmiernej wysokości i wydał decyzję o zwrocie tej dotacji. Po odwołaniu Gminy Ożarówice Samorządowe Kolegium Odwoławcze w dniu 24 lutego 2023 r. uchyliło ww. decyzję GZM z uwagi na niewłaściwy tryb postępowania.

Pismem z dnia 19.05.2023 r. (wpływ do UG Ożarówice dnia 24 maja 2023 r.) GZM wystosował do Gminy Ożarówice przedsądowe wezwanie do zapłaty i wezwał do zwrotu kwoty 266.714,00 zł wraz z odsetkami naliczanymi jak dla zaległości podatkowych od dnia 16 stycznia 2022 r. – w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania.

W związku z brakiem ujęcia ww. zobowiązań w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Ożarówice, nie zostały one także wykazane w sprawozdaniach: Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego i Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń sporządzonych na poszczególne kwartały roku 2022 i na 31 marca 2023 r., a także w sprawozdaniu finansowym Urzędu Gminy Ożarówice według stanu na 31 grudnia 2022 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami, powyższe wynikało z przekonania iż zadanie na które Gmina uzyskała ww. dotację zostało zrealizowane zgodnie z postanowieniami umowy, w związku z czym dotacja została rozliczona prawidłowo.

W dniu 24 maja 2023 r., tj. w trakcie kontroli, ujęto w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Ożarówice zobowiązania z tytułu należności głównej w kwocie 266.714,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 52.813,00 zł.

Zgodnie z danymi wykazanymi w zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S - z wykonania planu wydatków j.s.t, sporządzonym na dzień 30 czerwca 2023 r. Gmina Ożarówice zrealizowała wydatek w kwocie 266.714,00 zł w podziale klasyfikacji budżetowej: 010 „Rolnictwo i łowiectwo”, rozdziale 01044 „Infrastruktura sanitacyjna wsi”, § 6660 „Zwroty dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, dotyczące wydatków majątkowych (...)”. Jednocześnie w ww. dziale i rozdziale, w § 4580 wykazano planowane wydatki i zobowiązania ogółem w kwocie 52.813,00 zł.

Rozliczenie przedmiotowej dotacji prowadzili pracownicy Referatu Zamówień Publicznych i Inwestycji. Nadzór w tym zakresie należał do Kierownika Referatu.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej oraz sporządzania sprawozdawczości budżetowej w zakresie wydatków należały do Referatu Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówice i były Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ożarówice w zakresie bieżącego ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy zobowiązań Gminy, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 6 ust. 1, art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

- W 2021 r. środki trwałe przekazane: Ochotniczemu Strażom Pożarnym, Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Ożarówicach, Ludowemu Klubom Sportowym, Bibliotece i Ośrodkowi Kultury w Tąpkowicach, Niepublicznej Szkole Podstawowej w Pyrzowicach spisano z natury zamiast uzyskać potwierdzenia sald, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217).

Środki trwałe będące w używaniu ww. jednostek zostały zinwentaryzowane w drodze spisu z natury przez komisję inwentaryzacyjną powołaną przez Wójta Gminy Ożarówice zarządzeniem Nr WG.0050.714.2021 Wójta Gminy Ożarówice z dnia 15 listopada 2021 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych do przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji aktywów i pasywów w Urzędzie Gminy Ożarówice.

Powyższym zarządzeniem powołane zostały zespoły spisowe do przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji składników majątkowych w Gminie Ożarówice, w tym znajdujących się w posiadaniu ww. jednostek (co zostało wyszczególnione w zarządzeniu i przypisane Zespołom: I i III).

Zgodnie z wyjaśnieniami, w latach wcześniejszych podjęto próbę dokonania inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych w jednostkach wymienionych w zapytaniu za pomocą

weryfikacji sald, jednak jednostki te nie potrafiły wykonać tych czynności i nie dokonały potwierdzenia sald. Zastosowana powyższa forma inwentaryzacji przez Urząd Gminy umożliwiała sprawdzenie czy zgromadzony w jednostkach majątek nadal jest w ich użytkowaniu.

Przygotowanie projektu ww. zarządzenia Wójta Gminy Ożarówice należało do p. Ewy Paks – Sekretarza Gminy Ożarówice. Inwentaryzację zarządził p. Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 10

Zapewnić przeprowadzenie inwentaryzacji aktywów przekazanych innym podmiotom w drodze potwierdzenia salda, stosownie do art. 26 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

- W latach 2020 - 2023 decyzje wymiarowe w sprawie podatku od nieruchomości oraz łącznego zobowiązania pieniężnego (oraz ich zmiany) były wydawane i podpisywane przez osoby, którym Wójt Gminy Ożarówice nie udzielił upoważnienia do wydawania decyzji podatkowych, co naruszało art. 143 § 1 i § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło decyzji wymiarowych wystawionych dla 8 podatników podatku od nieruchomości oraz łącznego zobowiązania pieniężnego.

Decyzje wymiarowe na rok 2023, 2021 oraz 2020 wydała p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówice a jedną decyzję z 2022 r. ówczesna Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówice.

Zgodnie z wyjaśnieniami, Skarbnik Gminy Ożarówice działała na podstawie upoważnienia udzielonego zarządzeniem Wójta Gminy Ożarówice nr 25/2007 z dnia 18 kwietnia 2007 r., które zostało wydane na podstawie przepisów art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w związku z art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.). Z kolei Zastępca Skarbnika Gminy działała na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Ożarówice udzielonego na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz zakresu czynności z dnia 1 czerwca 2021 r., w którym Wójt Gminy Ożarówice powierzył ww. pracownikowi zastępstwo na stanowisku Skarbnika Gminy - głównego księgowego budżetu oraz kierownika Referatu Podatków i Finansów podczas jej usprawiedliwionej nieobecności.

Wniosek nr 11

Zapewnić prawidłowe upoważnianie pracowników Urzędu Gminy Ożarówice do załatwiania spraw w imieniu Wójta Gminy Ożarówice, a w szczególności do wydawania decyzji, postanowień i zaświadczeń, mając na uwadze art. 143 § 1 i § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.), a także art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

- W latach 2020 - 2023 (do dnia zakończenia kontroli), w księgach pomocniczych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych (karty kontowe podatników) nieprawidłowo dokonywano przypisu podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego wobec podatników będących osobami fizycznym.

Naruszono tym § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) w związku z art. 212, art. 21 § 1 pkt 2, art. 133 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.).

Na kartach kontowych podatników dokonywano przypisu podatku pod inną datą niż data doręczenia decyzji wymiarowych, tj. pod datą wystawienia decyzji wymiarowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, powyższe wynikało z technicznych ustawień programu księgowego.

W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej również stwierdzono nieprawidłowość w zakresie nieprawidłowego przypisywania podatków na kartach kontowych podatników - osób fizycznych, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dnia 14 czerwca 2019 r. (Znak: WK-610/10/4/19).

Zadania w zakresie prawidłowego przypisywania podatków należały do pracowników Referatu Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 12

Zapewnić prawidłowe dokonywanie przypisów podatku na kartach kontowych podatników osób fizycznych, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze art. 212, art. 21 § 1 pkt 2, art. 133 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.).

- W latach 2020 - 2023 (do dnia kontroli) nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych wykazanych przez podatników podatku od nieruchomości oraz łącznego zobowiązania pieniężnego w zakresie posiadanych nieruchomości wykorzystywanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz nie wzywano podatników do złożenia korekt informacji oraz do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia, co naruszało art. 272 pkt 2, art. 272 pkt 3, art. 274a § 1, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.) w związku z art. 1a ust. 1 pkt 2, art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło podatnika podatku od nieruchomości oraz podatników łącznego zobowiązania pieniężnego (osoby fizycznych) o numerach ewidencyjnych: K/05/2539, K/05/3130 oraz K/05/1153, którzy w złożonych do Urzędu Gminy Ożarówice informacjach o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz o gruntach zaniżyli powierzchnię gruntów związanych z działalnością gospodarczą. Z ogólnodostępnych stron internetowych wynika, iż grunt na nieruchomościach podatników zadeklarowany do opodatkowania podatkiem od nieruchomości preferencyjną stawką od gruntów pozostałych oznaczonych jako B i Bp, (w przypadku podatników o nr K/05/3130 oraz nr K/05/1153

w części zadeklarowany jako grunt rolny), częściowo wykorzystywany był na prowadzenie działalności gospodarczej. Ponadto na nieruchomościach podatnika o nr K/05/2539, zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, znajdowały się niezadeklarowane do opodatkowania budowle (utwardzony teren służący jako parking).

W toku kontroli, organ podatkowy, wezwał ww. podatników do złożenia korekt informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz o gruntach.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości, przyjmowanie składanych informacji przez podatników oraz wydawanie decyzji wymiarowych należały do zadań pracowników Referatu Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 13

Podjąć dalsze działania, mające na celu prawidłowe opodatkowanie nieruchomości pozostających w posiadaniu podatników o nr ewidencyjnych K/05/2539, K/05/3130 oraz K/05/1153, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.) postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania, mając na uwadze postanowienia art. 1a ust. 1 pkt 2, art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 3, art. 2 ust. 2, art. 3 ust. 1 oraz art. 6 ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70) oraz art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).

- W latach 2020 - 2023 (do dnia kontroli) nieprawidłowo sporządzano załączniki do deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2020, na rok 2021, na rok 2022 oraz na rok 2023 złożonych przez Gminę Ożarówice, co naruszało § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r. poz. 1104), które weszło w życie w dniu 1 lipca 2019 r.

Powyższe polegało na zaniechaniu wykazania wymaganych wzorem załącznika ZDN-2 danych o przedmiotach opodatkowania, tj. poszczególnych gruntów oraz budynków (lub ich części), nr księgi wieczystej, nr obrębu, nr działki, powierzchni, podstawy prawnej zwolnienia.

Ponadto, w deklaracjach Gminy Ożarówice na podatek od nieruchomości na lata 2022 - 2023 zaniechano wykazania oraz opodatkowania podatkiem od nieruchomości 1.031,35 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych stanowiących własność Gminy Ożarówice, w których nie wyodrębniono własności lokali, a które zostały przekazane osobom fizycznym na podstawie umów cywilnoprawnych, co naruszało art. 3 ust. 5 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Ożarówice, przyczyną nieprawidłowości był nadmiar obowiązków oraz nieprawidłowa interpretacja przepisów.

Deklaracje na podatek od nieruchomości na lata 2023 - 2020 podpisał p. Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarówice.

Osobą odpowiedzialną za sporządzanie deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy Ożarówice był Inspektor ds. mienia komunalnego. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Mienia

Komunalnego. Czynności sprawdzających deklaracji dokonywali pracownicy Referatu Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówice i Kierownik ww. Referatu.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ożarówice w zakresie sporządzania oraz dokonywania czynności sprawdzających deklaracji o posiadanych przez Gminę Ożarówice nieruchomościach, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i 2, art. 281 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 9 pkt 1 oraz ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.), mając na uwadze informacje wymagane postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r. poz. 1104), a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- *W 2022 r. naliczono i wypłacono w nieprawidłowej wysokości dodatkowe wynagrodzenie roczne należne za rok 2021 dla p. Grzegorza Czapli – Wójta Gminy Ożarówice, tj. bez uwzględnienia wyższych składników wynagrodzenia należnych za miesiące sierpień-październik 2021 r., a ustalonych uchwałą Nr XXIX.520.2021 Rady Gminy Ożarówice z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Ożarówice.*

Powyższe naruszało art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1872 z późn. zm.), w związku z art. 18 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniach osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 r. poz. 134) oraz § 4 i 5 uchwały Nr XXIX.520.2021 Rady Gminy Ożarówice z dnia 24 listopada 2021 r.

Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie pracownika.

Listę płac nr 3/2022 „Wynagrodzenie Wójta Gminy” z dnia 27 stycznia 2022 r. sporządził Inspektor ds. księgowości budżetowej, kontroli merytorycznej ww. listy płac dokonał Inspektor ds. kadr i obsługi sekretariatu. Dyspozycji środkami pieniężnymi dokonał były Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówice, a wydatek zatwierdził do wypłaty p. Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarówice.

W trakcie kontroli w dniu 2 czerwca 2023 r. p. Grzegorzowi Czapli – Wójtowi Gminy Ożarówice, naliczono oraz wypłacono 1.976,88 zł brutto tytułem wyrównania dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2021.

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Finansów w zakresie prawidłowego obliczania wynagrodzenia rocznego, mając na uwadze art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1690) oraz art. 44 ust. 2 i ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

- W latach 2019 - 2022 nie dochowano obowiązku niezwłocznej wypłaty nagrody jubileuszowej dla 6 pracowników Urzędu Gminy Ożarówce, co naruszało § 8 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.), a następnie § 8 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960) oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.)

Powyższe dotyczyło wypłaty nagród jubileuszowych dla 6 pracowników Urzędu Gminy Ożarówce po upływie od 7 do 53 dni od dnia nabycia prawa do tej nagrody.

Przyczyną niedochowania obowiązku niezwłocznej wypłaty nagród jubileuszowych po nabyciu przez pracowników prawa do tej nagrody było: sporządzenie z opóźnieniem pism informujących o nabyciu przez pracownika prawa do nagrody przez komórkę kadr, a od marca 2021 r. zapis § 11 pkt 7 zarządzenia Nr WG.0050.560.2021 Wójta Gminy Ożarówce w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Ożarówce z dnia 24 lutego 2021 r. (ze zm.), zgodnie z którym wypłata nagrody jubileuszowej następuje w terminie najbliższej wypłaty wynagrodzenia za pracę.

Należy zauważyć, że powyższa regulacja stoi w sprzeczności z przepisami art. 39 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.), § 8 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.), a następnie § 8 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960), a także art. 9 § 2 oraz art. 18 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.) w związku z art. 43 ust. 1 ww. ustawy o pracownikach samorządowych.

Ponadto, w przypadku jednego pracownika Urzędu Gminy Ożarówce, stwierdzono wypłatę nagrody jubileuszowej w wysokości 4.721,00 zł brutto w dniu 29 marca 2021 r., pomimo iż wskazany pracownik nabył prawo do nagrody jubileuszowej po 25 latach w pracy dopiero w dniu 31 marca 2021 r.

Powyższe naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

Kartę obliczenia czasookresu pracy do nagrody jubileuszowej ww. pracownika sporządziła p. Ewa Paks – Sekretarz Gminy Ożarówce (data na piśmie: 1 kwietnia 2021 r.). Listę płac nr 21/2021 z dnia 29 marca 2021 r. sporządził inspektor ds. księgowości budżetowej, sprawdzenia pod względem merytorycznym dokonała p. Ewa Paks – Sekretarz Gminy Ożarówce, dyspozycji środkami pieniężnymi dokonał z upoważnienia Skarbnika Gminy Ożarówce Inspektor w Referacie Podatków i Finansów, zatwierdzenia wydatku do wypłaty dokonał p. Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarówce.

Konsekwencją niedochowania obowiązku niezwłocznej wypłaty nagrody jubileuszowej było ujmowanie zobowiązań z tytułu ww. nagród w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Ożarówce dopiero w następnych miesiącach po miesiącu, w którym nastąpiło nabycie prawa przez pracownika do nagrody jubileuszowej, co naruszało z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.).

Skutkiem powyższego, w jednym przypadku nie wykazano zobowiązania wymagalnych z tego tytułu w kwocie 2.945,25 zł w sprawozdaniach: Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 września 2020 r.

i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na dzień 30 września 2020 r.

Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie dokumentów do wypłaty i przekazanie ich do Referatu Podatków i Finansów były: p. Ewa Paks – Sekretarz Gminy Ożarówice, a od dnia 1 marca 2022 r. Inspektor ds. kadr i obsługi sekretariatu. Nadzór nad pracownikiem sprawował Kierownik Referatu Organizacyjnego.

Osobami odpowiedzialnymi za naliczanie wynagrodzenia i sporządzanie list płac był pracownicy Referatu Podatków i Finansów. Nadzór nad pracownikami sprawowała p. Justyna Gubała-Skórka – Skarbnik Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 16

Zapewnić wypłacanie nagród jubileuszowych dla pracowników Urzędu Gminy Ożarówice zgodnie z wymogami § 8 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960 z późn. zm.) i art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

Wniosek nr 17

Rozważyć zmianę obowiązującego w Urzędzie Gminy Ożarówice Regulaminu wynagradzania pracowników, wprowadzonego zarządzeniem Nr WG.0050.560.2021 Wójta Gminy Ożarówice z dnia 24 lutego 2021 r. (ze zm.), celem zapewnienia jego zgodności z prawem, mając na uwadze art. 39 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.), a także § 8 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960 z późn. zm.) oraz art. 9 § 2 i art. 18 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

W zakresie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych:

- *W 2022 r. przelewu 25% odpisu na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (dalej ZFŚS) w wysokości 13.998,04 zł dokonano dopiero w dniu 7 listopada 2022 r. zamiast do dnia 30 września 2022 r., co naruszało art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).*

Wyliczenia wielkości 25% odpisu do przelania na rachunek ZFŚS za rok 2022 r. oraz dyspozycji środkami pieniężnymi dokonano w dniu 7 listopada 2022 r.

W tym też dniu ujęto ww. zobowiązanie w wysokości 13.998,04 zł w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Ożarówice na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” (analityka 240.240010 – Odpis na ZFŚS).

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną nieprawidłowości był wakat na stanowisku ds. księgowości budżetowej oraz usprawiedliwiona nieobecność p. Justyny Gubała-Skórki – Skarbnika Gminy Ożarówice.

Skutkiem powyższego, ww. zobowiązanie nie zostało wykazane w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 30 września roku 2022.

Osobą odpowiedzialną za terminowe dokonanie odpisu na ZFŚS była ówczesna Zastępca Skarbnika Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 18

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referat Podatków i Finansów w zakresie terminowego oraz prawidłowego ujmowania operacji gospodarczych związanych z naliczeniem odpisu na ZFŚS, stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923 z późn. zm.) w związku z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.) oraz do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2023 r. poz. 120 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

W zakresie rozliczenia z zakładem budżetowym:

- *W latach 2019 - 2023 (do dnia kontroli) nieprawidłowo finansowano działalność zakładu budżetowego - Zakładu Gospodarki Komunalnej w Ożarówicach (dalej również ZGK w Ożarówicach) za pośrednictwem not obciążeniowych zamiast w formie dotacji przedmiotowej poprzez ustalenie stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej. Taki sposób zorganizowania rozliczenia z zakładem budżetowym był niezgodny z art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.).*

W okresie objętym kontrolą ZGK w Ożarówicach świadczył na rzecz Gminy Ożarówice usługi użyteczności publicznej dotyczące m.in.: utrzymania czystości na przystankach, utrzymania PSZOK, likwidacji dzikich wysypisk śmieci, zimowego utrzymania chodników, porządkowania terenu, remontów/naprawy i utrzymania dróg (w tym zimowego), utrzymania/pielęgnacji poboczy (w tym wycinki drzew i krzewów).

Zlecenie wykonania poszczególnych usług następowało na podstawie kierowanych do ZGM w Ożarówicach („Zleceniobiorcy”) pism w tej sprawie, w których wskazywano: zakres zlecenia, termin oraz wysokość miesięcznego, ryczałtowego wynagrodzenia (w zakresie utrzymania PSZOK, utrzymania czystości na przystankach autobusowych).

Rozliczenie z Zakładem z powyższego tytułu odbywało się za pomocą not obciążeniowych: uwzględniających wynagrodzenie ryczałtowe, a w pozostałym zakresie z załączonymi do nich kosztorysami powykonawczymi kalkulowanymi wg maksymalnej ceny SECOCENBUD z danego kwartału dla województwa śląskiego. Z zapisów ww. ewidencji księgowej wynika, iż: w 2021 r. i 2022 r. z Urzędu Gminy Ożarówice przekazano Zakładowi środki:

- z tytułu utrzymania PSZOK - odpowiednio: 33.000,00 zł, 63.000,00 zł,*
- za utrzymanie czystości na przystankach - odpowiednio: 38.749,50 zł, 38.600,00 zł,*
- za likwidację dzikich wysypisk śmieci - odpowiednio: 5.150,81 zł, 9.831,50 zł,*
- za koszenie traw/poboczy i wycinkę drzew - odpowiednio: 2.550,14 zł, 15.976,92 zł,*
- za utrzymanie chodników, prace konserwacyjne, naprawę znaków i nawierzchni dróg odpowiednio: 13.853,23, 16.845,66 zł.*

Zgodnie z wyjaśnieniami, powyższy sposób przekazywania środków finansowych przyjęto z uwagi na to, iż zapewniał on praktyczny i niezakłócony sposób finansowania zadań, wymagających szybkich działań, obejmujących w pierwszej kolejności zapewnienie bezpieczeństwa na drogach gminnych i działań w zakresie ochrony środowiska, który jednocześnie nie wpłynął na zmianę struktury budżetu gminy.

Zlecenia/pisma w sprawie realizacji przez ZGK w Ożarowicach usług na rzecz Gminy Ożarowice zostały podpisane przez p. Grzegorza Czapłę – Wójta Gminy Ożarowice.

W okresie objętym kontrolą z budżetu Gminy Ożarowice nie były udzielane dotacje przedmiotowe dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach. Nie przedłożono również Radzie Gminy Ożarowice projektu uchwały, o której mowa w art. 219 ww. ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), za prawidłową gospodarkę finansową Gminy Ożarowice odpowiada Wójt Gminy.

Wniosek nr 19

Zorganizować wzajemne rozliczenia z zakładem budżetowym będącym jednostką organizacyjną Gminy Ożarowice, w sposób spełniający wymogi określone w art. 15 ust. 3 i art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), tj. poprzez dotacje przedmiotowe w związku z realizowaniem zadań użyteczności publicznej na rzecz mieszkańców Gminy Ożarowice, mając na względzie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.).

W zakresie realizacji audytu wewnętrznego:

- *W dniu 20 sierpnia 2019 r. zawarto z Usługodawcą umowę Nr 133/VIII/2019 na przeprowadzenie audytu na czas krótszy niż rok, co było niezgodne z art. 279 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).*

Uchwałą Nr VII.97.2019 z dnia 23 maja 2019 r. Rady Gminy Ożarowice w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2019 r. ustalono budżet Gminy Ożarowice, w którym kwota dochodów i przychodów oraz kwota wydatków i rozchodów budżetu Gminy Ożarowice wyniosła 41.647.449,98 zł.

Ww. umowa o przeprowadzenie audytu wewnętrznego w Gminie Ożarowice została zawarta na okres od września 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, w zakresie ww. umowy przyjęto roczny okres trwania umów na jego prowadzenie, a ponieważ próg 40.000 tys. zł został przekroczony w trakcie roku budżetowego, podpisano umowę tylko do końca roku 2019. Kolejna umowa na przeprowadzenie audytu została podpisana z okresem obowiązywania od stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r.

W związku z powyższym zachowano ciągłość prowadzenia audytu przez co najmniej rok.

Ww. umowę zawarł p. Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarowice (przy kontrasygnacie p. Justyny Gubała-Skórki – Skarbnika Gminy).

Kolejne umowy na przeprowadzenia audytu w Gminie Ożarowice zawierane były na całe lata budżetowe: 2021 r., 2022 r., 2023 r.

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- W latach 2019 - 2021 dokonano sprzedaży trzech nieruchomości, o wartości szacunkowej od 9.791,00 zł do 2.109.000,00 zł w trybie przetargów pisemnych nieograniczonych, niezgodnie z przepisami dotyczącymi tego trybu przetargowego wynikającymi z art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.) oraz z § 16 pkt 6, § 17 ust. 2 pkt 5, § 20 pkt 3, § 21 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 z późn. zm.).

W ww. postępowaniach jedynym kryterium wyboru oferty była cena a nie cena i inne kryteria wpływające na wybór oferty najkorzystniejszej. Ponadto, w ogłoszeniach o przetargu nie określono terminu i miejsca, w którym można zapoznać się z dodatkowymi warunkami przetargu.

Na skutek powyższego, nie odrzucono ofert, które nie zawierały proponowanego sposobu realizacji dodatkowych warunków przetargu, co jest obligatoryjne w przypadku pisemnego przetargu nieograniczonego. Komisje przetargowe natomiast przy dokonywaniu wyboru ofert najkorzystniejszych brały pod uwagę jedynie zaoferowaną cenę.

Przyczyną powyższego było przeprowadzanie przetargów według regulaminów (tożsamy w treści), wprowadzonych zarządzeniami Wójta Gminy Ożarówice, w których jako procedurę ustalono swoistą hybrydę zawierającą elementy przetargu nieograniczonego pisemnego i ustnego jak też rozwiązania w tych trybach niedopuszczalne.

Mianowicie wg regulaminów:

- oferty należało złożyć w formie pisemnej,
- jednocześnie jedyne kryterium oceny ofert stanowiła cena, tj. jedyne kryterium wyboru oferty w przetargu ustnym, który ma na celu wybór oferty z najwyższą ceną, a nie jak w przypadku pisemnego przetargu wybór najkorzystniejszej oferty, tj. wybór oferty ocenianej przez pryzmat ceny i innych określonych przez sprzedawcę parametrów,
- do części niejawnej przetargu można było zakwalifikować oferty, które nie zawierają elementu niezbędnego, mianowicie proponowanego sposobu realizacji dodatkowych warunków przetargu – wg trybu pisemnego przetargu określonego w rozporządzeniu komisja przetargowa powinna odmówić dalszej kwalifikacji takich ofert,
- komisja przetargowa mogła zamknąć przetarg bez wybrania oferty, co przy zastosowania ceny jako jedynego kryterium nie jest dopuszczalne – w przetargu ustnym, gdzie jest to jedyne kryterium wyboru oferty komisja jest zobligowana do wyboru oferty nabywcy, który zaoferował najwyższą cenę – wg natomiast regulaminu, pomimo iż jedna z ofert będzie ofertą z najwyższą ceną komisja przetargowa może arbitralnie rozstrzygnąć, że ten oferent nieruchomości nie kupi, i to bez uzasadnienia,
- komisja przetargowa miała prawo uznania ofert za równorzędne, przy założeniu, że różnica pomiędzy ofertą najwyższą a pozostałymi jest mniejsza lub równa 1,5% - zatem, pomimo iż matematycznie jedna z ofert była ofertą z najwyższą ceną, uznana została zgodnie z regulaminem za równorzędną z ofertą na niższą kwotę – mechanizm taki nie wynika w żaden sposób z powołanych wyżej przepisów ustawy czy rozporządzenia, w przetargu ustnym wysokość postąpienia określono na minimum 1% ceny wywoławczej, i to do licytującego należy prawo do zgłaszania kolejnych ofert,
- pomimo zastosowania jedynego kryterium jakim była cena, oferenci nie mieli możliwości zaoferowania ceny wyższej, co stanowi podstawę prowadzenia przetargu ustnego, w którym jedynym kryterium jest zaoferowana cena,
- przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami i ww. rozporządzenia miały zastosowanie jedynie w sprawach w regulaminach nieuregulowanych.

Zgodnie z wyjaśnieniami ustalono, że jedynym kryterium oceny ofert będzie zaoferowana cena z uwagi na zamiar zwiększenia zainteresowania oferentów nabyciem nieruchomości i przy założeniu, że

uzyskanie przez Gminę jak najwyższej ceny sprzedawanych nieruchomości jest „najważniejszym i najbardziej pożądanym kryterium”.

W wyniku ww. postępowań uzyskano ceny sprzedaży nieruchomości w wysokości: 9.890 zł, 65.100 zł, 2.310.000 zł.

Przetargi przeprowadziły komisje przetargowe powołane na mocy zarządzeń Wójta Gminy Ożarówice. Zagadnienia dotyczące gospodarowanie nieruchomościami należały do pracowników Referatu Mienia Komunalnego. Gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości należało do p. Grzegorza Czapli – Wójta Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 20

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Mienia Komunalnego i członkami komisji przetargowych w zakresie przeprowadzania przetargów pisemnych nieograniczonych i kryteriów wyboru oferty nabycia nieruchomości, stosownie do art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.) oraz § 16 pkt 6, § 17 ust. 2 pkt 5, § 20 pkt 3 i § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r., poz. 2213), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych

- W 2022 r. przyjęto jako prawidłowe uproszczone sprawozdanie z realizacji zadania publicznego oraz zaniechano wyegzekwowania zwrotu niewykorzystanej przez organizację pożytku publicznego dotacji w kwocie 2.026,00 zł, czym naruszono art. 251 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) w związku z art. 19a, art. 16 ust. 1 i art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.) oraz postanowieniami § 9 ust. 2 w związku z § 2 ust. 2 i § 9 ust. 1 umowy z dnia 31 stycznia 2022 r. o realizację zadania publicznego.

Na podstawie ww. umowy organizacja pożytku publicznego otrzymała dotację w wysokości 10.000 zł, z terminem jej wykorzystania do 5 maja 2022 r.

W dniu 19 maja 2022 r. złożono sprawozdanie z realizacji tego zadania, w którym ujęto wydatki w kwocie 2.026,00 zł wykonane w dniu 9 maja 2022 r., tj. po terminie wskazanym w umowie. Ponadto wydatki te dotyczyły zobowiązań z faktury wystawionej na inny podmiot niż beneficjent dotacji.

Pomimo tego sprawozdanie zostało zaakceptowane i nie wezwano organizacji do zwrotu dotacji.

W trakcie kontroli przedłożono inną fakturę, wystawioną na beneficjenta dotacji. W wyjaśnieniach potwierdzono, że wskazana w sprawozdaniu kwota 2.026 zł wydatkowana 9 maja 2022 r. dotyczy tej faktury.

Sprawozdanie zatwierdził p. Grzegorz Czapla – Wójt Gminy Ożarówice.

Wniosek nr 21

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ożarówce w zakresie rozliczania dotacji udzielonych podmiotom spoza sektora finansów publicznych, stosownie do art. 251 ust. 3 i 4 oraz art. 221 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) w związku z art. 19a i art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 571), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych. .

Wniosek nr 22

Podjąć działania zmierzające do wyegzekwowania od organizacji pożytku publicznego niewykorzystanej dotacji wraz z odsetkami, stosownie do art. 251 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz postanowień § 9 ust. 1 i ust. 2 w związku z § 2 ust. 2 umowy nr CRU/64/2022/DG o realizację zadania publicznego z dnia 31 stycznia 2022 r.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz.1325), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.**

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym **w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, **w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.**

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez
Daniel Kołodziej
Data: 2023.09.08 12:15:26 +02'00'